

REPUBLIKA SRBIJA
MINISTARSTVO FINANSIJA
UPRAVA CARINA
Sektor za carinske postupke i procedure
148-04-030-01-591/3/2015
13.01.2016.godine
Beograd

Na osnovu člana 255. Carinskog zakona („Službeni glasnik Republike Srbije“, br.73/03, 61/05, 85/05 – dr. zakon i 62/06 – dr. zakon), a u vezi sa članom 310. stav 1. Carinskog zakona („Sl. Glasnik RS“, br. 18/10, 111/12 i 29/2015) direktor Uprave carina donosi objašnjenje za

POJEDNOSTAVLJENE POSTUPKE ZA PREVOZ ROBE U ŽELEZNIČKOM SAOBRAĆAJU ILI U VELIKIM KONTEJNERIMA

I PRAVNI OSNOV

Postupak tranzita u železničkom saobraćaju može se pojednostaviti u skladu sa carinskim propisima Republike Srbije ili sa odgovarajućim međunarodnim propisima gde je Republika Srbija ugovorna strana EU-EFTA Konvencije u postupku zajedničkog tranzita.

Pravni osnov za korišćenje pojednostavljenog tranzitnog postupka u železničkom saobraćaju može se naći u

- **Carinskom zakonu Republike Srbije** („Službeni glasnik Republike Srbije“, br. 18/10, 111/2012 i 29/2015):
  - Član 28. kojim je propisano da Vlada Republike Srbije (u daljem tekstu Vlada) propisuje u kojim slučajevima i pod kojim uslovima se mogu pojednostaviti carinske formalnosti i kontrola,
  - Član 101. stav 7. kojim je propisano da Vlada može da propiše pojednostavljen postupak za tranzit robe i
  - Član 124. stav 2. kojim je propisano da ukoliko je obezbeđena primena mera u odnosu na robu, može se urediti pojednostavljenje postupka tranzita ako je to predviđeno međunarodnim ugovorima u skladu sa kriterijumima koji se odnose na određene vrste robe ili određena privredna društva (kompanije) i ako se kretanje robe na carinskom području Republike Srbije odvija bez prelaska na teritoriju druge države.

- **Uredbi o carinski dozvoljenom postupanju s robom** („Službeni glasnik“, br. 93/10, 63/2013, 145/2014 i 95/2015 , u daljem tekstu Uredba):
  - Član 423. stav 1. tačka 6. podtačka 1. kojim je propisano da carinski organ, na zahtev principala ili primaoca, može odobriti primenu pojednostavljenih postupaka specifičnih za robu koja se prevozi železnicom ili velikim kontejnerima;
  - Članovi 446 – 460, kojima su propisane opšte odredbe vezane za prevoz robe železnicom,
  - Članovi 461 – 474, kojima su propisane odredbe u vezi robe koja se prevozi u velikim kontejnerima i
  - Članovi 475 – 476, kojima su propisane ostale odredbe koje se odnose na primenu pojednostavljenih postupaka vezane za prevoz robe železnicom ili u velikim kontejnerima.
- **Konvenciji o zajedničkom tranzitnom postupku**, u daljem tekstu Konvencija:
  - Član 6. kojim je propisano da zemlje mogu bilateralnim ili multilateralnim sporazumima uvesti pojednostavljene postupke u okviru postupka T1 ili T2 pod uslovom da je obezbeđeno sprovođenje svih mera koji se primenjuju na robu,
  - Dodatak I, član 44. Stav 1. tačka (đ) podtačka i) kojim je propisano da na osnovu zahteva principala ili primaoca, nadležni organi mogu odobriti pojednostavljeni postupak specifičan za robu koja se prevozi železnicom ili velikim kontejnerima,
  - Dodatak I, članovi 67 – 79, kojima su propisani pojednostavljeni postupci za prevoz robe železnicom ili velikim kontejnerima,
  - Dodatak I, članovi 80 – 94, kojima je propisan prevoz robe u velikim kontejnerima,
  - Dodatak I, član 95. kojim se propisuje uloga Spiska pošiljke koji prati tovarni list CIM.

II POJEDNOSTAVLJENI POSTUPAK TRANZITA U ŽELEZNIČKOM SAOBRAĆAJU

1. Opšte odredbe i izdavanje odobrenja

U skladu sa odredbom Dodatka I, člana 67. Konvencije, kada se roba prevozi u postupku tranzita, carinski organ može odogovarajuće formalnosti pojednostaviti, pod uslovom da taj prevoz obavlja ovlašćeni železnički prevoznik i ako se prevoz robe u postupku tranzita obavlja na osnovu međunarodnog tovarnog lista CIM. S tim u vezi, odredbama Dodatka I, člana 68. Konvencije, tovarni list CIM može se koristiti za robu koja se prevozi u postupku tranzita kao deklaracija za postupak tranzita. Sadržaj tovarnog lista CIM, izgled obrasca, njegovo popunjavanje i namena, bliže je opisan i dat u Objašnjenju tranzitnog postupka pri prevozu robe u železničkom saobraćaju ili u velikim kontejnerima, akt Uprave carina broj 148-04-030-01-539/2015 od 25.11.2015. godine.

Zahtev za izdavanje odobrenja za upotrebu pojednostavljenja podnosi se carinarnici mesno nadležnoj prema sedištu železničkog prevoznika i njegovom glavnom knjigovodstvu. Zahtev mora biti datiran i potpisan i mora da sadrži sve podatke koji će carinarnici omogućiti proveru

ispunjenosti uslova neophodnih za izdavanje odobrenja za upotrebu pojednostavljenja. Uz zahtev se prilažu i isprave kojima se dokazuju navodi iz zahteva.

Samo podnošenje i uporeba tovarnog lista CIM od strane železničkog prevoznika nije dovoljna za upotrebu pojednostavljenja. Železnički prevoznik kome je izdato odobrenje za upotrebu pojednostavljenja i koji želi da ga koristi za postupak zajedničkog tranzita, korišćenje pojednostavljenja zahteva unošenjem oznake "h" u polje „DA“ (pojednostavljeni postupak) i upisom četvorocifrene šifre kao oznake principala. U tovarni list CIM popunjava rubriku 58b, odnosno rubriku 66 tovarnog lista CIM/SMGS

Na osnovu ovakvog zahteva polazna carinska ispostava odlučuje da li se može koristiti pojednostavljeni postupak. U slučaju da je pojednostavljeni postupak odobren, tovarni list CIM se koristi i kao prevozna isprava i kao tranzitna deklaracija.

Odredišna carinarnica i carinski organ nadležan za Odeljenje za obračun i kontrolu prihoda (u daljem tekstu OKP) u zemlji odredišta, vrši proveru da li je postupak pravilno primenjen.

Korisnik odobrenja dužan je da vodi evidenciju o svim pošiljkama koje stavlja u pojednostavljeni postupak, pri čemu ta evidencija nadležnom kontrolnom organu mora da omogući sprovođenje efikasnog nadzora. Predloženi način vođenja evidencije proveriće nadležna carinarnica u saradnji sa Upravom carina, Odeljenje za tranzit robe, prilikom razmatranja podnetog zahteva.

Evidencija korisnika o započetim/završenim tranzitnim postupcima u osnovi sadrži sledeće podatke: naziv železničke stanice gde se vodi evidencija, datum i vreme unosa u evidenciju, broj voza, zemlju polaska, polaznu (otpravnu) železničku stanicu, brojeve tovarnih listova CIM, datum otpreme, odredišnu (uputnu) železničku stanicu, datum dopreme, brojeve vagona, brojeve kontejnera, broj koleta (komada), bruto masu robe, naziv robe. Sadržaj i način vođenja evidencija korisnika propisuje se odobrenjem za upotrebu pojednostavljenja.

Carinarnica izdaje odobrenje ili odbija zahtev najkasnije u roku od tri meseca od dana podnošenja zahteva.

Korisnik odobrenja je dužan da obavesti carinarnicu o svim činjenicama koje nastanu nakon donošenja odobrenja, a koji mogu uticati na njegovu ispravnost ili sadržaj.

2. Uslovi za upotrebu pojednostavljenog tranzitnog postupka

Osnovni uslov za primenu pojednostavljenog tranzitnog postupka u železničkom saobraćaju je **da postoji obračun prevoza robe između najmanje dva železnička prevoznika koji saraduju u nizu železničkih prevoznika i ako su svi uključeni prevoznici ovlašćeni za upotrebu pojednostavljenog postupka**, pri čemu će se obezbediti adekvatan nadzor i kontrola od strane Uprave carina. Spisak prevoznika ovlašćenih za upotrebu pojednostavljenog postupka objavljuje se u elektronskom obliku na službenim stranicama Evropske komisije a nadzor i kontrola tranzitnog postupka od strane Uprave carina vrši se preko centralnog obračunaskog mesta železničkog prevoznika OKP-a.

Nadležna polazna carinska ispostava uvidom u polje 57. i 58a tovarnog lista CIM utvrđuje koliko prevoznika učestvuje u tranzitu predmetne pošiljke i da li su svi prevoznici korisnici odobrenja za upotrebu pojednostavljenja.

Upotreba pojednostavljenog postupka podrazumeva da je glavni obveznik (železnički prevoznik) dobio odobrenje za upotrebu pojednostavljenog postupka (i tako postao korisnik odobrenja), da se tovarni list CIM koristi kao tranzitna deklaracija i da je, pri tome, principal oslobođen obaveze polaganja garancije za dug koji može nastati u postupku tranzita

Ukoliko carinski organ odobri železničkom prevozniku da prevoz robe obavlja primenom pojednostavljenog postupka, ovlašćeni železnički prevoznik je u obavezi da vodi evidenciju o započetim i okončanim postupcima tranzita. Shodno odredbi Dodatka I, člana 69. Konvencije, obaveza je ovlašćenog železničkog prevoznika da navedenu evidenciju u svakom trenutku učini dostupnom nadležnim organima, a u cilju nadzora i kontrole koju taj organ vrši. Nadležna carinarnica ne vodi evidenciju o započetim i završenim postupcima tranzita i ne sprovodi formalnosti propisane za tranzitne carinarnice (kao dokaz o prelasku granice služi tovarni list CIM).

Pored evidencije, a na zahtev carinskog organa, ovlašćeni železnički prevoznik učiniće dostupnim i prateće prevozne istprave.

3. Razlozi za odbijanje zahteva za upotrebu pojednostavljenog postupka

Upotreba pojednostavljenog postupka neće se odobriti ako:

- je u tranzitnu operaciju uključen samo jedan prevoznik, ili
- jedan od prevoznika ne ispunjava neke od uslova pojednostavljenog postupka, osim ako mu nadležni carinski organ države članice ne izda odobrenje za „posredničko železničko preduzeće“. Posredničkom železničkom preduzeću, koje ne ispunjava sve uslove za pojednostavljeni postupak, može se izdati odobrenje u slučaju kada železničko preduzeće kome je odobrena upotreba pojednostavljenog postupka ima status principala i pod uslovom da nije poslednji prevoznik u određenoj zemlji, ili
- prevoznik prevozi robu van nacionalnog područja uz izuzeće prevoza iz jedne, ili u jednu, između dva prevoznika dogovorenu, tranzitnu stanicu na susednoj teritoriji.

Ako se utvrdi neka od prethodno navedenih činjenica, obavezna je upotreba redovnog postupka zajedničkog tranzita (NCTS), pri čemu se tovarni list CIM koristi samo kao prevozna isprava.

4. Primena osnovnih pravila u železničkom saobraćaju

Ovlašćeni železnički prevoznik koji prevozi robu uz upotrebu tovarnog lista CIM i koji se u tom slučaju koristi kao deklaracija za postupak tranzita, predstavlja principala za taj postupak u skladu sa odredbom Dodatka I, člana 70. stav 1. Konvencije. Čak i u slučaju pošiljki koje ulaze u carinsko područje Republike Srbije a koje su na prevoz preuzele železnice drugih zemalja, ovlašćeni železnički prevoznik predstavlja principala za takav tranzitni postupak u skladu sa odredbom Dodatka I, člana 70. stav 2. Konvencije.

U skladu sa odredbama Dodatka I, člana 71. Konvencije, sve pošiljke koje se prevoze u postupku tranzita moraju biti od strane ovlašćenog železničkog prevoznika označene nalepnicom na

tovarnom listu CIM . Navedena nalepnica stavlja se na tovarni list CIM i na vagon ukoliko jedna pošiljka popunjava ceo vagon, odnosno, u ostalim slučajevima na paket/pakete. Nalepnica se može zameniti otiskom pečata u zelenoj boji sa nacrtanim piktogramom, čiji je sadržaj i oblik dat u Prilogu B11 Dodatka III Konvencije.

Železnički prevoznik kome je izdato odobrenje za upotrebu pojednostavljenog postupka tranzita na osnovu tovarnog lista CIM, upotrebu pojednostavljenja obavezno mora da zatraži na taj način što će popuniti rubriku 58b (odnosno rubriku 66 tovarnog lista CIM/SMGS ako se koristi). U polju „DA“ pomenute rubrike stavlja oznaku „h“ i unosi četvorocifrenu šifru principala.

Ako prevoznik u polju 58b tovarnog lista nije zatražio upotrebu pojednostavljenog postupka ili je nadležni carinski organ odbio upotrebu pojednostavljenog postupka, roba se stavlja u redovan postupak tranzita uz upotrebu NCTS deklaracije. U tom slučaju, tovarni list se koristi kao prilog tranzitnoj deklaraciji a u rubriku 99 tovarnog lista CIM obavezno se upisuje MRN sa prateće tranzitne isprave (TAD) ili prateće sigurnosne tranzitne isprave (TSAD).

Osim upotrebe tranzitne deklaracije u NCTS-u, u slučaju neispunjavanja uslova za upotrebu pojednostavljenja, roba se može prevoziti uz upotrebu JCI-a u rezervnom postupku, na osnovu karneta TIR, karneta ATA i Obrasca 302, odnosno praćena ispravama za dokazivanje carinskog statusa robe Zajednice (T2L).

Ako se roba prevozi između dve carinske ispostave unutar carinskog područja Republike Srbije, pojednostavljeni postupak tranzita se ne može koristiti – obavezna je upotreba redovnog postupka (NCTS).

5. Status principala

U međunarodnom železničkom teretnom saobraćaju, prevoz robe se obavlja u skladu sa odredbama Konvencije o međunarodnom železničkom prevozu (COTIF), odnosno njenim Dodatkom B – Jedinstvenim pravilima za ugovor o međunarodnom železničkom prevozu robe (CIM).

U skladu sa članom 3. pomenute Konvencije, pojam „prevoznik“ označava ugovornog prevoznika koji je sa pošiljaocem sklopio ugovor o prevozu u skladu sa Jedinstvenim pravilima ili uzastopnog prevoznika koji je odgovaran pošiljaocu na osnovu tog ugovora.

Pojam „izvršni prevoznik“ označava prevoznika koji nije sklopio ugovor o prevozu sa pošiljaocem ali kome je ugovorni ili uzastopni (sledeći) prevoznik u celosti ili delimično, poverio obavljanje prevoza železnicom.

„Ugovorni prevoznik“ se navodi u rubriku 58a tovarnog lista CIM, dok se uzastopni i izvršni prevoznik upisuje u rubriku 57 kao „ostali prevoznici“.

S obzirom na svoj poseban položaj u organizaciji prevoza robe i odnosa sa ostalim prevoznicima, ugovorni prevoznik je taj koji podnosi zahtev za primenu pojednostavljenog postupka i popunjava rubriku 58b tovarnog lista CIM, te je time ujedno i principal.

Podnošenjem zahteva za upotrebu pojednostavljenog tranzitnog postupka, ugovorni prevoznik, prema odredbi člana 24. Dodatka I Konvencije, postaje odgovoran za navode da uzastopni ili izvršni prevoznici koji učestvuju u postupku tranzita ispunjavaju uslove za upotrebu pojednostavljenog tranzitnog postupka. Ukoliko se utvrdi da uslovi nisu ispunjeni, principal je

odgovoran za nastali carinski dug u skladu sa odredbom člana 240. stav1. tačka 2) Carinskog zakona.

6. Principal u izuzetnim slučajevima

Ukoliko ugovorni prevoznik ima sedište u trećoj zemlji, on ne može da koristi pojednostavljeni postupak jer korisnik pojednostavljenja mora, po pravilu, imati sedište na području ugovorne strane.

Ako tranzit s tovarnim listom CIM počinje u trećoj zemlji, prvo železničko preduzeće koje je preuzelo robu posle njenog ulaza u carinsko područje ugovorne strane, može imati status principala. Da bi se obezbedilo automatsko puštanje u postupak tranzita, ugovorni prevoznik mora podneti zahtev za pojednostavljeni tranzitni postupak kao predstavnik prvog železničkog preduzeća u ugovornoj strani. U ovakvim posebnim slučajevima, ugovorni prevoznik i principal nisu isto lice. Ugovorni prevoznik svoje podatke upisuje u u rubriku 58a, a u rubriku 58b šifru principala (primer 5).

Isti postupak se primenjuje kada prevoz započne u ugovornoj strani, a ugovorni prevoznik ima sedište u trećoj zemlji. Kao principal može se javiti jedno od železničkih preduzeća uključenih u tranzit.

7. Posebni slučajevi kod ugovornog prevoznika

U skladu sa međunarodnim pravom o železničkom teretnom saobraćaju, ugovorni prevoznik može imati i drugačije statuse osim navedenih, koje treba uzeti u obzir prilikom odlučivanja o upotrebi pojednostavljenog postupka u železničkom saobraćaju, tako da su moguće sledeće situacije:

a) ako je ugovorni prevoznik otpremno ili tranzitno železničko preduzeće ili železničko preduzeće u zemlji odredišta, tada je on principal u pojednostavljenom postupku, ako ispunjava uslove za pojednostavljeni postupak;

b) ugovorni prevoznik ne mora da učestvuje u stvarnom postupku tranzita robe, ali može biti principal u pojednostavljenom postupku u tom tranzitu;

v) ako ugovorni prevoznik ne ispunjava uslove za pojednostavljeni postupak, onda on ne može biti principal u pojednostavljenom postupku. Principal je jedino lice kome se može odobriti postupak pojednostavljenja ako ispunjava uslove za pojednostavljenje. Ugovorni prevoznik može podneti zahtev za pojednostavljeni postupak kao zastupnik nekog drugog prevoznika koji ispunjava uslove i može nastupati kao principal.

Primeri tranzita robe

Radi lakšeg razumevanja tranzitnog postupka, navešćemo neke primere tranzitnog postupka železnicom:

- 1) Roba koja nema status robe iz Zajednice prevozi se iz Roterdama/Holandija u Beograd/Republika Srbija
  - Ugovorni prevoznik: DB Schenker Rail Nederland

- Ostali prevoznici: DB Schenker Rail Deutschland, Rail Cargo Austria, SŽ-Tovorni promet, HŽ Cargo d.o.o., Kargo Srbija

Podaci o ugovornom prevozniku unose se u rubriku 58a, a ostali prevoznici u rubriku 57. Ugovorni prevoznik i ostali prevoznici ispunjavaju uslove za pojednostavljeni postupak. Ugovorni prevoznik može podneti zahtev za pojednostavljeni tranzitni postupak popunjavanjem rubrike 58b, tj. označavanjem polja „DA“ i unosom svoje šifre 2184. Ako tranzit započne van područja Zajednice, primenjuje se isti postupak.

- 2) Roba koja nema status robe iz Zajednice prevozi se iz Roterdama/Holandija u Beograd/Republika Srbija
  - Ugovorni prevoznik: DB Schenker Rail Nederland
  - Ostali prevoznici: DB Schenker Rail Nederland, Rail Express, Rail Cargo Austria, SŽ-Tovorni promet, HŽ Cargo d.o.o., Kargo Srbija

Pojednostavljeni postupak se ne može primeniti jer Rail Express nema odobrenje za pojednostavljeni postupak. Primenjuje se redovan tranzitni postupak (NCTS). Tovarni list CIM služi samo kao prevozna isprava. Pojednostavljeni postupak se ipak može primeniti ukoliko je Rail Express ovlašćen kao izvršno železničko preduzeće.

- 3) Roba koja nema status robe iz Zajednice prevozi se iz Roterdama/Holandija za Beč/Austrija
  - Ugovorni prevoznik: DB Schenker Rail Nederland
  - Ostali prevoznici: DB Schenker Rail Nederland

Pojednostavljeni postupak se ne može primeniti jer samo jedno železničko preduzeće učestvuje u tranzitnom postupku. Primenjuje se redovan postupak (NCTS). Tovarni list CIM služi samo kao prevozna isprava.

- 4) Roba koja nema status robe iz Zajednice prevozi se iz Roterdama/Holandija za Podgoricu/Crna Gora
  - Ugovorni prevoznik: SBB Cargo
  - Ostali prevoznici: DB Schenker Rail Nederland, DB Schenker Rail Deutschland, Rail Cargo Austria, Rail Cargo Hungaria Zrt, Kargo Srbija

Ugovorni prevoznik i ostali prevoznici ispunjavaju uslove za primenu pojednostavljenog postupka. SBB Cargo može podneti zahtev za pojednostavljeni postupak popunjavanjem rubrike 58b tovarnog lista CIM. Tranzitni postupak se završava istupom robe sa područja strana ugovornica.

- 5) Roba koja nema status robe iz Zajednice prevozi se iz Podgorice/Crna Gora za Roterdam/Holandija
  - Ugovorni prevoznik: Kargo Srbija
  - Ostali prevoznici: HŽ Cargo, SŽ-Tovorni promet, Rail Cargo Austria, DB Schenker Rail Deutschland, DB Schenker Rail Nederland

Željeznički prevoznik Crne Gore A.D. može u ime Kargo Srbija podneti zahtev za pojednostavljeni postupak popunjavanjem rubrike 58b i polja "DA". Rubrika 58a sadrži podatke o Željezničkom prevozniku Crne Gore AD, dok se u rubriku 58b unosi šifra 2172 Kargo Srbija. Ulaskom voza u carinsko područje zemlje ugovornice započinje pojednostavljeni postupak a Kargo Srbija nastupa kao glavni obveznik. Isto se primenjuje i kada prevoz započne u jednoj od zemalja članica EU

- 6) Roba koja nema status robe iz Zajednice prevozi se iz Roterdama/Holandija u Alesandriju/Italija
- Ugovorni prevoznik: DB Schenker Rail Nederland
  - Ostali prevoznici: DB Schenker Rail Deutschland, BLS Cargo, Trenitalia, DB Schenker Rail Italia. Napomena: podrazumeva 5 prevoznika u lancu, koji ispunjavaju uslove za pojednostavljeni postupak u 4 zemlje

Rubrika 58a sadrži podatke o DB Schenker Rail Nederland. Ostali prevoznici se navode u rubriku 57. Ugovorni prevoznik i ostali prevoznici ispunjavaju uslove za pojednostavljeni postupak u svojim zemljama. DB Schenker Rail Nederland podnosi zahtev za pojednostavljeni železnički tranzitni postupak označavanjem "DA" u rubrici 58b i unosom šifre 2184.

8. Upis oznake robe iz carinske tarife

Tovarni list CIM ne sadrži nikakvu posebnu rubriku za unos tarifne oznake iz Harmonizovanog sistema tarifnih oznaka (u daljem tekstu HS) u slučajevima u kojima se ona mora koristiti u zajedničkom tranzitnom postupku. Interna železnička šestocifrena NHM oznaka može se upisati u rubriku 24, ali ona ne odgovara u svim slučajevima oznakama u HS-u. Napominjemo da Priručnik tovarnom listu CIM (GLV-CIM) sadrži uputstvo da se HS oznaka upisuje u rubriku 21, ako to zahteva carinsko zakonodavstvo.

III SPROVOĐENJE POJEDNOSTAVLJENOG TRANZITNOG POSTUPKA

1. Postupak u polaznoj carinarnici

Kada se utvrdi da su ispunjeni svi uslovi za upotrebu pojednostavljenog tranzitnog postupka, postupak tranzita započinje u graničnoj carinskoj ispostavi u slučaju kada je tranzit započeo u trećoj zemlji, ili u unutrašnjoj carinskoj ispostavi u slučaju kada prevoz započinje u ugovornoj strani.

1.1. Postupak u polaznoj carinskoj ispostavi u slučaju kada tranzit započne van područja ugovornih strana, a završava se unutar područja ugovornih strana ili izvan njega

Ako prevoz započne izvan ugovornih strana, tj. u trećoj zemlji a završi se na teritoriji ugovornih strana, carinska ispostava nadležna za graničnu železničku stanicu kroz koju roba ulazi na teritoriju ugovornih strana, smatra se polaznom carinskom ispostavom .Npr. roba iz Crne Gore ili BiH. Ako se koristi pojednostavljeni postupak , polazna carinska ispostava ne unosi nikakve podatke o početku postupka tranzita u svoje evidencije.

Železnički prevoznik koji koristi odobrenje o pojednostavljenju, podnosi polaznoj carinskoj ispostavi tovarni list CIM sa popunjenom rubrikom 58b. Ako pošiljka sadrži osetljivu robu iz Priloga 43. Uredbe (Prilog 1. Dodatak 1. Konvencije), železnički prevoznik je dužan da o tome obavesti polaznu carinsku ispostavu.

Polazna carinska ispostava, bez odlaganja, proverava da li su ispunjeni svi uslovi za upotrebu pojednostavljenja i da li su nadležna tela i/ili inspekcijски organi izdali propisane dozvole, saglasnosti ili isprave, ako je to potrebno za ulazak robe u carinsko područje. Ako se utvrdi da nisu priložene sve potrebne isprave, neće se dozvoliti ulazak robe u carinsko područje. Ako polazna carinska ispostava utvrdi da neki od uslova nije ispunjen, neće dozvoliti upotrebu pojednostavljenja i uputiće železničkog prevoznika da podnese redovnu deklaraciju u NCTS-u, propisanu za redovni postupak tranzita.

Kada se koristi pojednostavljeni postupak, korisnik odobrenja unosi u svoje evidencije sve propisane podatke vezane za postupak tranzita. Osnovu evidencije čine podaci o primopredaji voza razmenjeni sa železničkim prevoznikom susedne zemlje (Spisak prelaza). Po unosu predmetnih podataka u evidencije korisnika pojednostavljenja, isti moraju biti dostupni nadležnom carinskom organu.

Pregled robe carinski organi polazne carinske ispostave vrše na osnovu analize rizika a železnički prevoznik je u obavezi da omogući sprovođenje neophodnih kontrola.

Tek nakon provere dokumenata i/ili robe predmetna pošiljka može napustiti železničku stanicu.

1.2. Postupak u slučaju kada tranzit počinje unutar područja ugovornih strana, a završava unutar ili izvan tog područja.

Tovarni list CIM se podnosi polaznoj carinskoj ispostavi u slučaju da prevoz na koji se primenjuje zajednički tranzitni postupak počinje i završava se na teritoriji ugovornih strana.

Ako se roba kreće od jedne do druge tačke u Zajednici preko teritorije jedne ili više zemalja EFTA (uključujući i zemlje koje imaju status EFTA i to: Makedonija, Turska i Srbija), polazna carinska ispostava upisuje u rubriku rezervisanu za službene napomene carine na primercima 1, 2 i 3. tovarnog lista CIM:

- „T1“ – ako se roba kreće u okviru postupka T1;
- „T2“ ili „T2F“ po potrebi, ako se roba kreće u okviru postupka T2 i ako je, prema propisima Zajednice, upisivanje ove oznake obavezno.
- Oznaka „T2“ ili „T2 F“ se overava pečatom polazne carinske ispostave.

Ako se roba kreće u okviru postupka „T1“ od mesta polaska u Zajednici do odredišta u zemlji EFTA, polazna carinska ispostava upisuje oznaku T1 u rubriku 99 (rezervisano za carinsku upotrebu) tovarnog lista CIM na primercima 1, 2 i 3.

Osim u napred navedenim slučajevima, roba koja se kreće od jedne do druge tačke u Zajednici preko teritorije jedne ili više zemalja EFTA, stavlja se u postupak T2, prema uslovima koje utvrdi svaka zemlja članica Zajednice, za celo putovanje od polazne do odredišne stanice, bez podnošenja tovarnog lista CIM koji obuhvata robu polazne carinarnice.

Ako se roba kreće od jedne do druge tačke u ugovornim stranama preko teritorije jedne ili više zemalja EFTA, stavljanje nalepnice iz člana 71 Konvencije nije obavezno.

Ako prevoz započne u zemlji EFTA smatra se da se roba kreće u okviru postupka T1. Međutim, ako se roba kreće u okviru postupka T2 u skladu sa odredbama člana 2. stav 3. tačka (b) Konvencije, polazna carinska ispostava upisuje na primerku 3 tovarnog lista CIM da se roba, na koju se isprava odnosi, prevozi u okviru postupka T2. U tom slučaju, u rubriku 99 tovarnog lista CIM se upisuje „T2“ ili „T2 F“, po potrebi i overava pečatom polazne carinske ispostave i potpisom nadležnog carinskog službenika. Ako se roba kreće u okviru postupka „T1“, nije potrebno da se unese oznaka „T1“ u ispravu.

Svi primerci tovarnog lista CIM vraćaju se zainteresovanoj strani.

Svaka zemlja EFTA može da propiše da roba koja se kreće u okviru postupka T1 sme da se prevozi u okviru tog postupka bez podnošenja tovarnog lista CIM polaznoj carinarnici.

Ako neki od propisanih uslova nije ispunjen, carinska ispostava će uputiti železničkog prevoznika da robu stavi u redovan postupak tranzita uz podnošenje elektronske deklaracije (NCTS).

Korisnik odobrenja, zatim, u odobrene evidencije unosi propisane podatke. Po unosu podataka u evidencije korisnika pojednostavljenja, isti moraju biti dostupni nadležnom carinskom organu. Nakon toga, predmetna pošiljka može napustiti železničku stanicu čime započinje postupak tranzita.

2. Postupak u odredišnoj carinarnici

Odredišna carinarnica može biti bilo koja carinska ispostava nadležna za železničku stanicu, na granici ili u unutrašnjosti. Robu iz postupka tranzita može primati i ovlašćeni primalac.

2.1. Postupak u odredišnoj carinskoj ispostavi prilikom prevoza robe prema trećim zemljama

Carinska ispostava nadležna za graničnu železničku stanicu preko koje roba u postupku tranzita napušta teritoriju ugovornih strana ima ulogu odredišne carinske ispostave. U pojednostavljenom postupku, u toj carinskoj ispostavi se ne vodi evidencija i ne obavljaju nikakve carinske formalnosti.

Kada roba u pojednostavljenom postupku dođe do odredišne carinske ispostave, koja je ujedno i izlazna železnička stanica iz carinskog područja ugovornih strana, korisnik pojednostavljenja dužan je da u svoje evidencije unese podatke o pošiljci koja napušta carinsko područje. Osnovu evidencije čini primopredaja voza sprovedena sa železničkim prevoznikom susedne zemlje (Spisak prelaza).

2.2. Postupak u slučaju kada tranzit završava u carinskoj ispostavi unutar carinskog područja ugovorne strane

Odredišna carinska ispostava je ispostava nadležna za železničku stanicu u kojoj se tranzitni postupak završava.

Radi završetka tranzitnog postupka i obavljanja potrebnih formalnosti u odredišnoj carinskoj ispostavi, pošiljka se postavlja na carinski kolosek ili na mesto koje je sporazumno sa železnicom odredio nadležni carinski organ.

Železnički prevoznik predaje odredišnoj carinskoj ispostavi listove 2 i 3 i dodatnu kopiju lista 3 tovarnog lista CIM.

Kako je opisano u Objašnjenju tranzitnog postupka pri prevozu robe u železničkom saobraćaju ili u velikim kontejnerima akt Uprave carina 148-04-030-01-539/2015 od 25.11.2015.god, železnički prevoznik putem popisne knjige K-404 predaje odredišnoj carinskoj ispostavi listove 1, 2 i 3 tovarnog lista CIM sa Spiskom kola za grupu kola ili maršutni voz. Zajedno sa CIM deklarant podnosi i sažetu deklaraciju za privremeni smeštaj robe. Carinski službenik prihvata sažetu deklaraciju i u rubriku 99 svih listova CIM-a i u Spisku kola, upisuje broj iz kontrolnika sažetih deklaracija. Listove 1 i 2. CIM-a i Spisak kola, overava službenim pečatom, a zatim ih odmah vraća železničkom prevozniku putem popisne knjige K-404 i na taj način je pojednostavljeni tranzitni postupak završen. List 3.tovarnog lista CIM (sa Spiskom kola), carinarnica zadržava do određivanja sledećeg carinski dozvoljenog postupanja sa robom.

2.3. Postupak kod ovlašćenog primaoca

Uprava carina može licu koje ispunjava propisane uslove odobriti status ovlašćenog primaoca, čime se omogućava licu da robu iz postupka tranzita prima u svojim prostorijama bez podnošenja robe i dokumenata odredišnoj carinskoj ispostavi. Ako korisnik ovakvog odobrenja želi u svojim prostorijama da prima robu koja se prevozi železnicom, potrebno je da uz zahtev za odobrenje statusa ovlašćenog primaoca podnese Upravi carina posebnu izjavu da će primerak odobrenja sa eventualnim izmenama i dopunama dostaviti i železničkom prevozniku na znanje.

Prilikom tranzita robe namenjene ovlašćenom primaocu uz upotrebu pojednostavljenog postupka tranzita, moraju biti ispunjeni sledeći uslovi:

- primalac robe mora biti ovlašćen primalac,
- u rubriku 4 tovarnog lista CIM mora biti naveden naziv ovlašćenog primaoca i
- rubrika 7 mora da sadrži evidencijski broj odobrenja ovlašćenog primaoca.

Po prispeću pošiljke u uputnu stanicu, železnica obaveštava ovlašćenog primaoca o prispeću pošiljke. Ovlašćeni primalac koji prima robu od železnice, potvrđuje železnici prijem robe, upisuje broj sažete deklaracije za privremeni smeštaj u rubriku 99 listova 1, 2 i 3 tovarnog lista CIM, čime završava tranzitni postupak i za železnicu prestaju sve obaveze.

Ako ovlašćeni primalac nakon što mu železnički prevoznik uredno preda pošiljku, prilikom istovara utvrdi određene nepravilnosti (manjak ili višak) obavezan je da o tome odmah obavesti nadležnu odredišnu carinsku ispostavu.

2.4. Postupak tranzita robe za koju je odobren izvozni carinski postupak

Korišćenje pojednostavljenog tranzitnog postupka sa tovarnim listom CIM kao deklaracijom za tranzitni postupak, može se odobriti samo železničkom prevozniku.

Radi odobrenja postupka izvoznog carinjenja, pošiljalac ili ovlašćeno lice predaje carinskim službenicima svu potrebnu dokumentaciju zajedno sa primercima izvozne deklaracije i listovima 1, 2, 3 i 5 tovarnog lista CIM sa Spiskom kola kod prevoza grupe kola ili maršrutnog voza.

Nakon obavljenog izvoznog carinjenja i overe primeraka izvozne deklaracije, polazna carinarnica potvrđuje istup robe u polju „C“ primerka 3. izvozne deklaracije pečatom koji sadrži naziv carinske ispostave i datum. Carinski službenik, takođe, overava otiskom pečata „Ocarinjeno“ rubriku 99 („Službene napomene carine“) na listovima 1 (original) i 5. (kopija) tovarnog lista CIM i Spisku kola, upisuje broj iz kontrolnika izvoznih deklaracija i overava listove.

Carinski službenik predaje železničkom radniku Popisnom knjigom (K-404) primerak 3 izvozne deklaracije i sve primerke tovarnog lista CIM (CIM/CMGS) ili tovarnog lista CIM za kombinovani saobraćaj sa priložima.

Napred navedeno znači da ako se roba neposredno izvozi u drugo carinsko područje, polazna carinarnica u kojoj je roba izvozno ocarinjena ima u tom slučaju i ulogu odredišne (izlazne) granične carinarnice.

2.5. Postupak kod pojednostavljenog izvoznog postupka u prostoru pošiljaoca

Uprava carina može korisniku koji ispunjava propisane uslove odobriti pojednostavljeni izvozni postupak, čime mu dozvoljava da robu za izvoz deklarira na osnovu knjigovodstvenih isprava u svojim ili drugim prostorijama koje je odobrila carina bez podnošenja robe carinskom organu.

Korisnik odobrenja uz zahtev za odobrenje podnosi posebnu izjavu da će primerak odobrenja, kao i sve izmene i dopune odobrenja dostaviti železničkom prevozniku na znanje.

Pri predaji robe železničkom prevozniku, nosilac odobrenja upisuje u rubriku 99 tovarnog lista CIM zabelešku: „Pojednostavljen izvoz“ i navodi“ evidencioni broj odobrenja za pojednostavljen postupak/redni broj knjigovodstvene isprave/ datum.“

Nadležna carinska ispostava se na odobren način obaveštava o postupku izvoznog carinjenja i ukoliko smatra potrebnim, može pregledati robu.

Železnički prevoznik potvrđuje prijem robe na tovarnom listu CIM, i predaje nosiocu odobrenja list broj 4.

Postupak izvoza okončava se u odredišnoj (izlaznoj graničnoj) carinarnici.

2.6. Prevoz više vagona jednim tovarnim listom

Kod prevoza više kola jednim tovarnim listom (pošiljaočeva grupa kola, pošiljaočev maršrutni voz ili kompletan voz) tovarnom listu se prilaže **Spisak kola** u onoliko primeraka koliko listova ima tovarni list, kao i još jedan primerak koji služi u slučaju odvajanja kola od grupe kola ili od voza (zbog tehničke mane ili popravke tovara).

Spisak kola sadrži osnovne podatke o pošiljci: identifikacioni broj pošiljke, datum preuzimanja, naziv otpravne stanice, naziv uputne stanice, prevozni put, naziv pošiljaoca i primaoca, naziv mesta/carinarnice gde se obavlja carinski postupak, broj kola, trgovački naziv robe, vrsta robe,

bruto i neto težina robe, tara kola, brojevi plombi, priložena dokumenta, podaci o pratiocima pošiljke. Izgled obrasca Spiska kola nije definisan na međunarodnom nivou već samo sadržaj.

3. Ostali slučajevi pri prevozu robe železnicom

Uvažavajući specifičnosti železničkog saobraćaja, u okviru ove glave se obrađuju i neki slučajevi značajni za sprovođenje tranzitnog postupka.

3.1. Kombinovani prevoz drum-železnica–drum

U kombinovanom prevozu železnica-drum, carinska ispostava na železničkoj stanici gde se roba istovara, potvrđuje istovar na listovima 2 i 3 tovarnog lista CIM i na utovarnoj listi, koristeći broj iz svog kontrolnika. List 2 i 3 vraća železnici a jedan primerak utovarne liste zadržava za svoje potrebe. Kontrola se obavlja za sva vozila istovarena iz voza i dozvoljava se sledeći carinski dozvoljen postupak.

Carinski službenik između ostalog, pregleda prtljag, vozača i stvari koje imaju u svojstvu pratioca (putnički vagon). Carinski službenik odlučuje o eventualnom pregledu vozačkih kabina i pregledu utovarnog prostora, ako utvrdi da je isti oštećen (npr. oštećena cirada, sajle za plombiranje, oštećena vrata i drugo).

Carinska ispostava na železničkoj stanici utovara drum-železnica, na listove 1, 2, 3 i 5 tovarnog lista CIM potvrđuje utovar upisivanjem broja iz svog kontrolnika i sve listove vraća železničkom prevozniku. Jedan primerak utovarne liste carinska ispostava zadržava za svoje potrebe. Carinski službenik sravnjuje registarske brojeve kamiona sa podacima navedenim u utovarnoj listi koja se prilaže uz tovarni list CIM.

3.2. Pretovar robe

Roba pod carinskim nadzorom navedena u tovarnom listu CIM može se, u opravdanim slučajevima, u skladu sa odredbama člana 409. Uredbe, pretovariti u druga železnička kola pod carinskim nadzorom. Pre početka pretovara robe železnički prevoznik dužan je da obavesti mesno nadležnu carinarnicu u odnosu na železničku stanicu u kojoj će se obaviti pretovar.

Ukoliko nadležna carinarnica odredi da se pretovar izvrši pod neposrednim carinskim nadzorom, tada carinski službenik koji je prisustvovao pretovaru unosi u rubriku 99 tovarnog lista CIM oznaku „Pretovar“ i zabeležku overava potpisom i službenim pečatom.

Ukoliko nadležna carinska ispostava odredi da se pretovar obavlja bez neposrednog carinskog nadzora, železnički prevoznik može sam obaviti pretovar, a u rubriku 99 tovarnog lista CIM železnički službenik unosi napomenu „Pretovar odobren“ i odgovarajuće podatke.

Prema odredbi člana 410. Uredbe, železnički prevoznik može u slučaju nepredviđenih okolnosti ili više sile pretovariti robu bez neposrednog carinskog nadzora. Pri takvom pretovaru železnički prevoznik je dužan da u tovarnom listu CIM upiše napomenu: „Pretovar“ i potrebne podatke, kao i da prvog narednog radnog dana iste podnese zajedno sa robom koju doprema carinarnici nadležnoj prema mestu gde se nalazi prevozno sredstvo (vagon) da službeno potvrdi pretovar.

3.3. Reekspedicija

Kada se prevoz robe koji je trebao da se završi u određenoj carinskoj ispostavi, završi na nekom drugom mestu, pri čemu nije bilo istovara na deklarisanom odredištu, sprovodi se postupak reekspedicije na sledeći način:

- Primalac ispostavlja novi tovarni list CIM (prema podacima u dolaznom tovarnom listu) i u rubriku 99 prvobitnog tovarnog lista CIM železnički prevoznik unosi oznaku „R“ i broj novog tovarnog lista, a u rubriku 99, odnosno 35 novog tovarnog lista, unosi oznaku „R“ i broj prvobitnog tovarnog lista CIM.

U slučaju reekspedicije u odredišnu železničku stanicu na područje treće zemlje, postupa se na sledeći način:

- Ako roba još nije podneta odredišnoj carinskoj ispostavi (nisu predati listovi 2, 3 i kopija lista 3), tada se odredišnoj carinskoj ispostavi podnosi prvobitni tovarni list CIM (dolazni), listovi 2, 3 i kopija lista 3 i novi (odlazni) tovarni list CIM i listovi 1, 2, 3 i 5. Carinska ispostava proverava da li su ispunjeni uslovi za dalju primenu pojednostavljenog tranzitnog postupka i dozvoljava primenu overom tovarnog lista u rubrici 99 i to: na dolaznom tovarnom listu overa se vrši na listovima 2 i 3, a na odlaznom tovarnom listu – list 5.
- Ako je roba već podneta odredišnoj carinskoj ispostavi (predati listovi 2 i 3 tovarnog lista CIM) a sledeći postupak još nije započeo tj. nije podneta deklaracija za sledeći postupak, železnički prevoznik u dogovoru sa primaocem robe i carinskom ispostavom kome je roba podnesena, sprovodi postupak reekspedicije, tako što primalac robe podnosi list 1 prvobitnog tovarnog lista CIM (dolaznog) i novi (odlazni) tovarni list CIM koji se sastoji od listova 1, 2, 3 i 5. Carinska ispostava proverava da li su ispunjeni uslovi za dalju primenu pojednostavljenog tranzitnog postupka i odobrava primenu tako što overava tovarne listove u rubrici 99 i to: na dolaznom tovarnom listu overa se vrši na listovima 1 i 3, a na odlaznom tovarnom listu – list 5.
- Ako se reekspedicija obavlja unutar carinskog područja Republike Srbije uz korišćenje tovarnog lista koji izdaje domaći železnički prevoznik, primena pojednostavljenog postupka nije moguća i roba se stavlja u redovni tranzitni postupak uz upotrebu elektronske deklaracije (NCTS).

3.4. Izmena ugovora o prevozu

Ako se ugovor o prevozu menja tako da tranzit koji je trebao da se završi van teritorije ugovorne strane završi na njoj, ili, tranzit koji je trebao da se završi na teritoriji ugovorne strane, završi van nje, železnički prevoznik ne postupa po izmenjenom ugovoru bez prethodne saglasnosti polazne carinske ispostave.

Ako u toku prevoza dođe do smetnje pri prevozu (npr: nepravilnosti na kolima ili teretu, prirodne nepogode, vanredni događaji), pošiljalac odnosno primalac robe svoja uputstva za dalji postupak daje na obrascu CIT 8 pri čemu se postupa na isti način kao u slučaju izmene ugovora o prevozu. O izvršenim izmenama obaveštava se polazna carinska ispostava, shodno odredbama Dodatka I, člana 72. Konvencije.

3.5. Popravka železničkih kola ili popravka tereta

Kada se vagon u kome je utovarena roba zbog tehničke mane isključuje iz međunarodnog voza, a popravke kola obavljaju bez pretovara robe ili bez skidanja plombe i ulaska u tovarni sanduk kola, železnički prevoznik može izvršiti opravku kola i bez prethodne najave nadležnoj carinskoj ispostavi.

Međutim, ukoliko se zbog popravke kola mora ulaziti u sanduk kola ili obaviti pretovar robe u druga kola kako bi se isključena kola opravila u praznom stanju, popravka kola se vrši na način opisan u tački 3.2. ovog objašnjenja.

3.6. Nedostatak i oštećenje robe

Kada utvrdi nedostatak, manjak robe ili oštećenje pošiljke, železnički prevoznik dostavlja Zapisnik o izviđaju CIT 20.

Kod potpunog gubitka, odnosno uništenja pošiljke, jedan primerak zapisnika železnički prevoznik dostavlja polaznoj carinskoj ispostavi. Kod delimičnog nedostatka ili oštećenja pošiljke, jedan primerak zapisnika se prilikom završetka postupka tranzita predaje odredišnoj carinskoj ispostavi.

IV SPROVOĐENJE CARINSKOG NADZORA NAD UPOTREBOM POJEDNOSTAVLJENJA

Korisnik odobrenja vodi evidenciju o tranzitu robe, odnosno o svim započetim i svim završenim postupcima tranzita, na način kako je propisano u odobrenju za upotrebu pojednostavljenja. Evidencija se vodi na mestu gde postupak počinje, odnosno završava, kao i u Odeljenju za kontrolu prihoda (OKP). Mesto gde se vodi evidencija mora biti konstantno, poznato i dostupno carinskom organu.

Prema propisima Konvencije COTIF, u OKP-u se sastavljaju i razmenjuju obračuni prevoznih naknada sa stranim železničkim upravama za pošiljke koje dolaze u stanice železničkih prevoznika, vodi se kontrola obračuna stranih železničkih uprava za otpremljene pošiljke iz stanice domaćeg železničkog prevoznika, kao i kontrola drugih železničkih uprava za pošiljke koje su tranzitirale prugama domaćeg železničkog prevoznika.

Korisnik odobrenja je dužan da dostavlja nadležnom carinskom kontrolnom organu periodične izveštaje o pošiljkama robe visokog rizika od prevara iz priloga 43. Uredbe koje su stavljene u postupak tranzita, kao i podatke o završetku postupka tranzita tih pošiljki. Ovlašćeni železnički prevoznik dostavlja nadležnoj polaznoj carinskoj ispostavi i Odeljenju za tranzit izveštaj najkasnije do 10-og u mesecu za prethodni mesec. Izveštaj se dostavlja u papirnom obliku i elektronskim putem (excell tabela). U datom izveštaju za svaku pošiljku robe visokog rizika od prevara navode se: polazna carinska ispostava, datum polaska, broj tovarnog lista CIM, broj vagona, naziv robe, bruto masa robe, odredišna carinska ispostava i mesto završetka tranzitnog postupka.

Nezavisno od navedenog, ovlašćeni železnički prevoznik je dužan da dostavi nadležnoj carinskoj ispostavi: popis izvezno ocarinjenih pošiljaka upućenih iz te carinske ispostave koje nisu napustile carinsko područje i popis tranzitnih pošiljaka upućenih iz te carinske ispostave koje nisu napustile carinsko područje.

Izveštaj se dostavlja u papirnom obliku i elektronskim putem (excell tabela). Za svaku od pošiljki u izveštaju se navodi sledeće: polazna carinska ispostava, datum polaska, broj tovarnog lista CIM, broj vagona, naziv robe, bruto masa robe i odredišna carinska ispostava. Izveštaj se dostavlja mesečno, najkasnije do 7-og u mesecu za prethodni mesec. Ako takvih pošiljki nije bilo, u izveštaju se i to navodi.

Neposredan nadzor nad ispravnim sprovođenjem pojednostavljenog tranzitnog postupka vrši carinska ispostava nadležna za mesto polaska. One moraju posebnu pažnju da posvete kretanju robe visokog rizika od prevara i kontroli tih roba pri kretanju. Ako carinska ispostava odluči da izvrši pregled pošiljke takve robe koja se kreće u pojednostavljenom postupku, o tome obaveštava železnicu, a železnica je dužna da osigura sprovođenje mera kontrole.

Posredan nadzor nad upotrebom pojednostavljenja vrši Odeljenje za tranzit robe (u daljem tekstu OZTR) u OKP-u što uključuje i kontrole po metodi slučajnog uzorka.

Radi efikasnog sprovođenja mera iz svoje nadležnosti, carinskim službenicima iz OZTR zaduženim za nadzor nad sprovođenjem pojednostavljenja, železničko preduzeće omogućuje uvid u svoje evidencije koje vodi u informacionom sistemu.

U cilju kvalitetnog nadzora, carinske ispostave aktivno saraduju sa OZTR pri čemu OZTR koordinira mere kontrole upotrebe pojednostavljenja na carinskom području Republike Srbije.

Kada nadležna polazna carinska ispostava na osnovu izveštaja korisnika pojednostavljenja ili na drugi način (npr. u slučaju osnovane sumnje) dođe do saznanja da pojedina roba koja je puštena u pojednostavljeni postupak nije napustila carinsko područje, o tome će bez odlaganja obavestiti OZTR radi provere istupa, odnosno radi pokretanja postupka potrage. Postupak se sprovodi tako što OZTR u pismenom obliku traži od korisnika odobrenja da dostavi podatke o završetku predmetnih tranzitnih postupaka, što uključuje i dokaze koje ima OKP. Rok za dostavljanje tih dokaza je 28 dana.

Pri sprovođenju provere završetka tranzitnog postupka nadležne carinske ispostave, OZTR i ovlašćeni železnički prevoznik proveru vrše na način dat u Objašnjenju kompjuterizovanog tranzitnog postupka i Objašnjenju postupka provere, naplate i okončanja postupka tranzita

Nadležna carinska ispostava polaska posebno kontroliše da li su sve tranzitne pošiljke koje su u određenom periodu ušle u carinsko područje unesene u evidenciju ovlašćenog železničkog prevoznika na mestu otpreme (ulaza u carinsko područje), odnosno na mestu odredišta (izlaza iz carinskog područja). Osnov za ovakvu proveru su isprave o primopredaji sa železničkim kompanijama susednih zemalja. Provera se vrši i na usklađivanju podataka (slaganju ili neslaganju) koji proizilaze iz obračuna izvršenih sa drugim železničkim prevoznicima.

U slučajevima kada ovlašćeni primalac prima robu železnicom, OZTR je ovlašćen, da u saradnji sa nadzornom carinskom ispostavom, izvrši i kontrolu carinskih postupaka sprovedenih sa robom koja je prispela železnicom.

V MERE CARINSKOG NADZORA NAD ROBOM KOJA ULAZI U CARINSKO PODRUČJE I IZLAZI IZ NJEGA U ŽELEZNIČKOM SAOBRAĆAJU

Sva roba koja se unosi u carinsko područje i iznosi iz carinskog područja podleže carinskom nadzoru i kontroli pa tako i roba koja se kreće u pojednostavljenom tranzitnom postupku.

Nakon dolaska voza, obaveza je železničkog prevoznika da nadležnom carinskom organu podnese tovarne listove i druge isprave koje se odnose na predmetnu robu.

Takođe, nadležni organ Uprave carina može radi naknadne kontrole da zatraži dostavljanje tovarnog lista i/ili uvid u evidenciju koju vodi ovlašćeni železnički prevoznik, što je korisnik odobrenja dužan da učini.

Cilj uvida u tovarne listove je:

- provera određivanja carinski dozvoljenog postupanja sa robom ili upotreba robe na osnovu pojednostavljenog postupka tranzita,
- provera završetka tranzitnog postupka i
- provera stvarnog istupa izvožno ocarinjene robe uz primenu odredbi o jedinstvenoj prevoznjoj ispravi.

Ako nadležna carinska ispostava zatraži kontrolu robe i/ili prevoznog sredstva, železnica je dužna da obezbedi prostor i uslove za sprovođenje kontrole.

Pregled robe sprovodi se na osnovu analize rizika.

Ukoliko roba koja se prevozi železnicom podleže obavezi pribavljanja dozvola, saglasnosti ili isprava koje izdaju nadležna tela i/ili ukoliko roba podleže kontroli graničnih inspeksijskih organa, železnički prevoznik ili ovlašćeno lice je u obavezi da istu prijavi nadležnom organu. Nakon kontrole dobijenih dozvola, saglasnosti ili isprava i ostale prateće dokumentacije, carinski službenik dozvoljava dalji postupak tranzita.

Nadzor nad pravilnom primenom ovih mera vrše carinski organi u polaznoj carinskoj ispostavi koji su dužni da u slučaju povrede propisa postupaju u skladu sa odgovarajućim propisima, što uključuje i zabranu ulaska u zemlju.

VI OSTALE NAPOMENE

Pravila o primeni redovnog postupka i rezervnog postupka tranzita detaljno su opisana u Objašnjenju kompjuterizovanog tranzitnog postupka i shodno se primenjuju u železničkom saobraćaju.

Kod upotrebe redovnog postupka i rezervnog postupka tranzita odmah po dolasku robe u odredišnu carinsku ispostavu, prevoznik je dužan da podnese primerak tranzitnog pratećeg dokumenta (TAD) ili pratećeg sigurnosnog tranzitnog dokumenta (TSAD), odnosno listove 4 i 5. JCI-a ako se koristi rezervni postupak. Odredišna carinska ispostava bez odlaganja okončava formalnosti propisane za odredišnu carinsku ispostavu.

Prilikom sprovođenja formalnosti u određenoj carinskoj ispostavi u redovnom ili rezervnom tranzitnom postupku, primerci tovarnog lista CIM koriste se na način opisan u ovom objašnjenju.

V.D. DIREKTOR

Miloš Tomić